

Управління людськими ресурсами ґрунтується на двох підходах: традиційного та нового. В західних фірмах поступово складається система управління людськими ресурсами замість системи управління персоналом. В ХХІ столітті, на думку багатьох економістів, основою управління персоналом буде служба управління людськими ресурсами.

Таким чином, управління людськими ресурсами спрямовано на вирішення принципово нових, довготривалих завдань, підвищення економічної і соціальної ефективності роботи організації, підтримка її балансу із середовищем. Вважається, що концепція управління персоналом має «національний відтінок». В США, наприклад, вона прагматична: людину розглядають як ресурс, до якого потрібно бережливо ставитись і вкладення в нього повинні окупатись. В Японії людина не тільки ресурс, але й самостійна цінність: тут значно вища роль корпоративної культури і організаційних цінностей. В Україні до такої концепції ще «руки не дійшли», але традиційно вітчизняний менталітет підходить до людей, як до чогось другорядного, тому не скоро підхід до управління персоналом досягне світових стандартів.

Список використаних джерел:

1. Скібіцька Л. І. Менеджмент: Навчальний посібник для вищих навч. закладів/ Л. І. Скібіцька, О. М. Скібіцький// Мін-во освіти і науки України. - К.: Центр навчальної літератури, 2007. – 415 с.
2. Виноградський М. Управління персоналом: Навчальний посібник/ М. Виноградський, С.Беляєва, А. Виноградська, О. Шканова // М-во освіти і науки України, Київ. економ. ін-т менеджм. ("Екомен"). - К.: Центр навчальної літератури, 2006. - 500 с.
3. Мистецтво управління персоналом / Ред. Н. Черепухіна (гол.) та ін., Уклад.: Людмила Савицька, Віктор Тарнавський та ін., Пер. з рос.: Людмила Метелюк та ін.. - К.: Вид-во Олексія Капусти. – 2002 . Кн. 1: Таланти і лідери. - 2002. - 299 с.

Семіген Анастасія Сергіївна,

студентка спеціальності 6.030509 "Облік і аудит" економічного факультету ПВНЗ "Буковинський університет", м. Чернівці
Науковий керівник: к.е.н., доцент Штогринець Н.В.

ОБЛКОВО – АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ВИТРАТАМИ ВИРОБНИЦТВА НА ПІДПРИЄМСТВІ

У сучасних умовах світового соціально-економічного розвитку особливо важливим стало інформаційне забезпечення процесу управління, що полягає в отриманні й обробці інформації, необхідної для прийняття обґрунтованих управлінських рішень. Перед органом управління стоїть завдання одержання інформації, її обробки, а також генерування і передавання нової похідної інформації у вигляді керуючих впливів.

Світова та вітчизняна практика підтверджує, що стратегічне управління дозволяє знизити вплив невизначеності на діяльність підприємства, підвищити його здатність протистояти непередбаченим ситуаціям, визначати пріоритетні напрями діяльності. В зв'язку з цим особливої актуальності набувають питання, пов'язані з обліково – аналітичним забезпеченням процесу стратегічного управління діяльністю підприємства, зростає значення аналізу й обґрунтування стратегії розвитку підприємства. Стратегічні рішення визначають загальний напрям розвитку підприємства, його ефективність й життєстійкість за прогнозованих, непередбачених, а також взагалі невідомих на даний момент подій, які можуть впливати на нього.

Аналіз стану обліково – аналітичної системи на підприємствах України підтверджує основну гіпотезу дослідження, яка полягає в тому, що відсутність науково обґрунтованого підходу до розв'язання завдань обліково – аналітичного забезпечення негативно впливає на загальний рівень стратегічного управління фінансово – господарською діяльністю підприємства і, зокрема, на ефективність управління витратами виробництва. Всі провідні фірми світу активно використовують нові концепції й підходи до формування інформаційної бази для прийняття управлінських рішень (концепція стратегічного управління витратами, бюджетування). Включення до сфери обліку і аналізу детального вивчення питань стратегічного розвитку підприємств, галузей є важливою метою розвитку економіки України.

Проблема розвитку обліково – аналітичної системи та адаптації міжнародного досвіду до сучасних умов української економіки присвячені роботи В.А.Василенка [1, с. 125], Б.І.Ткаченка [1, с. 180], В.С.Пономаренка [2, с. 75], Т.М.Чибана[3, с.29], В.Ф.Яценка [3, с.199-201].

Більшість сучасних дослідників розглядають фінансовий облік як єдиний обліково-інформаційний простір, який повинен сприяти підвищенню ефективності господарської діяльності підприємств шляхом надання інформаційної підтримки користувачам в процесі прийняття управлінських рішень. Дослідження стану аналітичної роботи на підприємствах України свідчить про необхідність її вдосконалення, а також підвищення професійної підготовки спеціалістів. Бухгалтерський облік, як одна з інформаційних технологій формує дані для економічного аналізу за допомогою облікових процедур, а інша - економічний аналіз, використовує ці дані для складання звітності. Також метою дослідження стала формалізація сучасних підходів до формування інформації про витрати підприємства. В умовах економічної самостійності підприємства, рівень витрат на виробництво продукції є одним з основних оціночних показників ефективності його функціонування, що характеризує ступінь використання виробничих ресурсів, ефективність виробничого процесу і системи управління в цілому. З огляду на це собівартість – основний критерій визначення ціни продукції, розробки стратегії діяльності підприємства.

При вирішенні питань обліково – аналітичного забезпечення стратегічного управління витратами виробництва необхідно враховувати специфіку виробництва, конкретні особливості діяльності виробничих підприємств. Через це обліково – аналітичне забезпечення управління витратами виробництва більш динамічне й деталізоване, ніж на інших підприємствах. Концепція стратегічного управління виробничим підприємством побудована на системному аналізі; передбачає можливість вибору різних баз для порівняння, використання різних методів розрахунку та правил інтерпретації результатів, здійснення моніторингу факторів внутрішнього та зовнішнього конкурентного середовища бізнесу, визначення міри їх впливу на стратегію й тактику підприємства; потребує значного обсягу деталізованої інформації.

Систематичний облік витрат стане інформаційним забезпеченням аналізу витрат на якість, який сприяє прийняттю стратегічних, тактичних та оперативних управлінських рішень з урахуванням вимог зацікавлених осіб, що забезпечує ефективність виробництва, рентабельність продукції та конкурентоспроможність підприємства загалом.

Список використаних джерел

1. Василенко В.А. Стратегічне управління: Навч. посіб. / В.А. Василенко, Б.І. Ткаченко – Київ: ЦУЛ, 2010. – С. 396.
2. Пономаренко В.С. Стратегічне управління підприємством / В.С. Пономаренко – Х.: Основа, 2011. С. – 214.
3. Чебан Т.М. Облікова система – інформаційне забезпечення стратегічного управління підприємством / Т.М. Чебан, В.Ф. Яценко – Київ, 2011. – С. 209-211.

Серпутько Олена Вікторівна,

студент спеціальності 8.03050801 «Фінанси і кредит» економічного факультету Подільського державного аграрно-технічного університету, м. Кам'янець-Подільський
Науковий керівник: д.е.н., в.о. професора Лаврук В.В.

ФІНАНСОВИЙ СТАН ПІДПРИЄМСТВА В СИСТЕМІ ФІНАНСОВОЇ ДІАГНОСТИКИ

Антикризове управління має властивості, які зумовлюють особливості самого механізму управління: гнучкість і адаптивність, здатність до диверсифікації та своєчасного ситуаційного реагування, а також можливість ефективно використовувати потенціал підприємства і неформальні методи менеджменту. Ці особливості механізму антикризового управління забезпечуються вирішенням задач діагностики, до яких можна віднести своєчасне розпізнавання симптомів, факторів та причин кризи, класифікація останньої, експертне оцінювання антикризових заходів та перспектив розвитку об'єкта управління. Активного розвитку діагностика як самостійний напрямок набула тільки останнім часом, тому кількість наукових праць, що присвячені цій проблемі, є незначною. Слід відзначити також, що у більшості даних робіт розглядаються лише окремі аспекти діагностики, яку часто визначають лише як напрямок економічного аналізу, що значно зменшує її значення та обмежує сферу застосування. При цьому потрібно підкреслити відсутність єдиної точки зору щодо методології та методики проведення діагностики, тобто невизначеність комплексу основних методів та прийомів її реалізації. Таким чином, проблему діагностики фінансового стану підприємства в системі антикризового менеджменту слід віднести до числа актуальних у вітчизняній економічній та управлінській науці.

Неоднозначність теоретичних положень та недостатність відповідних практичних розробок в цій області вказують на потребу у комплексному дослідженні теоретико-методологічних та практичних засад даної проблеми, що обумовило вибір теми статті. Досліджуючи зміст та поняття категорій “діагностика” та “діагностика фінансового стану”, слід відмітити, що трактування їх в економічній літературі залишається різноплановим. Окремої уваги заслуговує визначення категорії “антикризове управління”, відмінності у поглядах науковців щодо якого викликані неоднозначністю та різноманіттям змісту кризи як економічного явища [1, с.10].

Проведене дослідження природи, змісту і механізмів розвитку кризи на рівні підприємства дозволило запропонувати авторське визначення цього складного явища, яке полягає у тому, що криза підприємства виступає як сукупність ситуацій, викликана екзо- та ендогенними факторами, яка порушує рівновагу системи підприємства та з часом може приводити до зміни організаційного, економічного та виробничого механізму функціонування.

Відповідно, наслідки кризи не завжди мають однозначно негативний характер та є важкопрогнозованими. Кризи підприємства, на нашу думку, властиві такі загальні характеристики: вона є постійно можливим явищем, має ланцюговий характер, може бути прогнозованою, керованою та має межу керованості. Виділення у кризовому процесі чотирьох стадій з чітко окресленими характерними ознаками дозволяє підвищити ефективність виявлення кризових тенденцій, а також більш повно відповідає вимогам антикризового управління. Аналіз існуючих підходів до визначення сутності антикризового управління дозволив зробити висновок, що більшість вітчизняних науковців та економістів під таким управлінням розуміють лише управління в умовах кризи та виходу з неї, тобто звужують поняття антикризового менеджменту до проблем банкрутства підприємства, його санації та реструктуризації, тоді як превентивний аспект антикризового управління розцінюється нами як визначальна його складова [2, с.83]. З цих позицій запропоновано авторську інтерпретацію категорії “антикризове управління”: антикризове управління підприємством – це система управлінських заходів та рішень з діагностики, попередження, нейтралізації і подолання кризових явищ та їхніх причин за умов мінімізації втрат та негативних наслідків.

Ключовим моментом антикризового управління є саме попередження кризових ситуацій, тому будь-яке управління повинно мати антикризовий характер. Результати проведених досліджень в сфері антикризового управління дозволяють як його загальні функції виділити: аналітичну функцію, яка включає діагностику, аналіз та облік, планування, організацію, мотивацію та контроль. Дана класифікація відображає те, наскільки загальні функції управління відповідають цілям його функціонування та є, на нашу думку, найбільш узагальненою і логічною.

Виділення наведених функцій як загальних дозволило визначити місце діагностики в процесі прийняття управлінського рішення, зокрема, антикризового. В результаті аналізу різнопланових підходів до визначення категорії “діагностика” запропоновано авторське визначення поняття “діагностика в антикризовому управлінні” як комплексного економічного процесу, що включає дослідження базових показників господарської діяльності соціально-економічної системи, всебічний аналіз впливу внутрішніх і зовнішніх факторів на фінансово-економічний і техніко-технологічний стан підприємства та експертне оцінювання розроблених заходів, перспектив фінансового оздоровлення та превентивної санації, а також досягнення цілей прогнозування.

Відповідно, сутність діагностики полягає у здатності оперативно розпізнавати дестабілізуючі фактори та процеси на підприємстві, забезпечувати прийняття випереджуючих управлінських заходів з метою запобігання виникнення проблем у